

TRƯỜNG THCS: TAM ĐÔNG 1
MÔN: GDCD 6
GV: TRẦN VĂN SÁU

Tuần 21+22
Tiết 21+22

BÀI 12

CÔNG ƯỚC LIÊN HỢP QUỐC VỀ QUYỀN TRẺ EM

1. Truyện đọc: (cho học sinh đọc sgk/35)

Tết ở Làng trẻ em SOS Hà Nội đã diễn ra như thế nào ?

Trả lời:

Nhà nào cũng đỏ lửa luộc bánh chưng thâu đêm.

Tổ chức tết đầy đủ nghi lễ.

Sắm quần áo, giày dép cho các em.

Mua bánh kẹo, hạt dưa, hoa quả, canh đào, thịt gà, thịt lợn, giò chả.

Đêm giao thừa quây quần bên ti vi đón năm mới và phá “cổ ngọt”, chúc nhau sức khỏe, hát hò vui vẻ v.v...

Em có nhận xét gì về cuộc sống của trẻ em mồ côi ở đó ?

Trả lời:

Trẻ em mồ côi trong làng trẻ SOS Hà Nội đã được sống hạnh phúc trong sự thương yêu đùm bọc của những người mẹ nuôi và sự quan tâm của các tổ chức xã hội.

Hạnh phúc luôn mỉm cười trên môi những bé thơ bất hạnh. Mùa xuân thực sự đã về với các em. Đó cũng là quyền trẻ em không nơi nương tựa được Nhà nước bảo vệ, chăm sóc.

Hãy kể tên những tổ chức chăm sóc, giúp đỡ trẻ em bị thiệt thòi mà em biết (ví dụ : Làng trẻ em SOS, Quỹ bảo trợ trẻ em, các trường nuôi dạy trẻ khuyết tật....). Những hoạt động đó có ý nghĩa như thế nào đối với sự phát triển của trẻ em ?

Trả lời:

Những tổ chức chăm sóc, giúp đỡ trẻ em bị thiệt thòi:

Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc;

Làng trẻ SOS;

Quỹ bảo trợ trẻ em Việt Nam.

Các trường nuôi dạy trẻ khuyết tật...

Các tổ chức đó bảo vệ và chăm sóc, giúp đỡ trẻ em bị thiệt thòi, để các em được hưởng mọi quyền lợi, được phát triển đầy đủ trong bầu không khí hạnh phúc, yêu thương và thông cảm.

Em hãy kể những quyền mà em đã được hưởng. Em suy nghĩ gì khi được hưởng những quyền đó ?

Trả lời:

Quyền mà em đã được hưởng:

Được cha mẹ nuôi dưỡng, chăm sóc, thương yêu.

Được bảo vệ, được học tập, vui chơi giải trí, tham gia các hoạt động văn hoá, thể dục thể thao.

Được tham gia bày tỏ ý kiến của mình.

Em biết ơn cha mẹ, thầy, cô giáo, những người đã chăm sóc, dạy dỗ và đem lại cuộc sống hạnh phúc cho em.

Vì sao trẻ em được quan tâm, chăm sóc như vậy?

Trả lời

Các em được Đảng và Nhà nước quan tâm, chăm sóc, giáo dục; có sự dạy dỗ, tình thương yêu của những người mẹ trong làng SOS.

⇒ Ý nghĩa: Trẻ em mồ côi trong các làng trẻ SOS được sống hạnh phúc. Đó là quyền của trẻ em không nơi nương tựa được Nhà nước bảo vệ và chăm sóc.

(Điều 20 của Công ước)

- Ngày 20/11/1989 Công ước về quyền trẻ em được Đại hội đồng LHQ thông qua.

- Ngày 26/01/1990 Việt Nam kí công ước; ngày 20/02/1990 Việt Nam phê chuẩn Công ước.

- Ngày 02/9/1990 Công ước có hiệu lực.

- Ngày 12/8/1991 Nhà nước đã ban hành Luật Bảo vệ, chăm sóc và GD trẻ em.

Ngày 15/6/2004, QH thông qua Luật sửa đổi.

- Đến nay, Công ước về quyền trẻ em có 197 quốc gia là thành viên.

"Công ước Liên hợp quốc là một văn bản pháp luật quốc tế nhằm bảo vệ trẻ em".

2. Nội dung bài học

a) 4 nhóm quyền cơ bản:

Nhóm quyền sống còn.

Nhóm quyền bảo vệ.

Nhóm quyền phát triển.

Nhóm quyền tham gia.

⇒ Mọi hành vi vi phạm quyền trẻ em như ngược đãi, làm nhục, bóc lột trẻ em đều bị trừng phạt nghiêm khắc.

⇒ Việt Nam là nước đầu tiên ở châu á và là nước thứ 2 trên thế giới kí và phê chuẩn Công ước của Liên hợp quốc về quyền trẻ em.

b) Ý nghĩa:

- Thể hiện sự tôn trọng và quan tâm của cộng đồng quốc tế đối với trẻ em
- Là điều kiện cần thiết để trẻ em phát triển đầy đủ.

c) Bốn phận của trẻ em:

- Cần biết bảo vệ quyền của mình và tôn trọng quyền của người khác.
- Phải thực hiện tốt bốn phận và nghĩa vụ của mình.

3. Bài tập: (cho học sinh thảo luận nhóm làm bài tập a,b,c,d sgk/31)

a) Hãy đánh dấu X vào ô trống tương ứng với việc làm thực hiện quyền trẻ em, đánh dấu (-) tương ứng với việc làm vi phạm quyền trẻ em

- Tổ chức việc làm cho trẻ có khó khăn.	
- Lợi dụng trẻ em để buôn bán ma túy.	
- Cha mẹ li hôn, không ai chăm sóc con cái.	
- Dạy học ở lớp học tình thương cho trẻ.	
- Bắt trẻ em làm việc nặng quá sức.	
- Tổ chức tiêm phòng dịch cho trẻ.	
- Đánh đập trẻ em.	
- Tổ chức trại hè cho trẻ em.	
- Lôi kéo trẻ em vào con đường nghiện hút.	

Trả lời:

- Tổ chức việc làm cho trẻ có khó khăn.	X
- Lợi dụng trẻ em để buôn bán ma túy.	-
- Cha mẹ li hôn, không ai chăm sóc con cái.	-
- Dạy học ở lớp học tình thương cho trẻ.	X
- Bắt trẻ em làm việc nặng quá sức.	-
- Tổ chức tiêm phòng dịch cho trẻ.	X
- Đánh đập trẻ em.	-

- Tổ chức trại hè cho trẻ em.	X
- Lôi kéo trẻ em vào con đường nghiện hút.	-

b) Hãy nêu 3 hành vi vi phạm quyền trẻ em mà em biết. Theo em, cần phải làm gì để hạn chế những biểu hiện đó ?

Trả lời:

- Ba hành vi vi phạm quyền trẻ em:

+ Bố mẹ li hôn, trẻ em bị bỏ rơi không ai chăm sóc.

+ Bố mẹ li hôn, trẻ em bị hành hạ, đánh đập, chửi bới, không được đi học.

+ Gia đình đông anh em, đời sống gia đình quá khó khăn, trẻ không được đi học.

- Theo em, để hạn chế những việc làm trên, bố mẹ phải sống hòa thuận, hạnh phúc, gia đình không tan vỡ thì các em sẽ có một cuộc sống vui vẻ, đầm ấm hạnh phúc, được chăm sóc, được học hành tử tế. Phải thực hiện kế hoạch hóa gia đình, không nên sinh nhiều con vì nếu gia đình đông con sẽ không có điều kiện chăm sóc các con tử tế, trẻ sẽ khó có điều kiện đi học và khó được học hành tới nơi tới chốn.

c) Mỗi nhóm quyền cần thiết như thế nào đối với cuộc sống của mỗi trẻ em ?

Trả lời:

Mỗi nhóm quyền rất cần thiết cho cuộc sống của trẻ.

+ Nhóm quyền sống còn: những quyền được sống, sinh ra được làm người, được nuôi dưỡng, được chăm sóc.

+ Nhóm quyền bảo vệ: trẻ phải được bảo vệ khỏi mọi hình thức đối xử, bóc lột, xâm hại, bị bỏ rơi.

+ Nhóm quyền phát triển: quyền được học tập, vui chơi... phát triển toàn diện.

+ Nhóm quyền tham gia: có quyền nói lên ý kiến của mình bày tỏ nguyện vọng của mình, được người lớn tôn trọng.

d) Lên học ở Trung học cơ sở, Lan đòi mẹ mua xe đạp mới để đi học. Mẹ bảo rằng, bao giờ mẹ để dành đủ tiền sẽ mua. Lan so sánh mình với mấy bạn có xe trong lớp và cảm thấy ảm ức, nên oán trách mẹ. Theo em, Lan đúng hay sai ? Vì sao ? Nếu em là Lan, em sẽ ứng xử thế nào ?

Trả lời:

Theo em, Lan sai, vì không phải mẹ không muốn mua cho Lan mà vì nhà nghèo, còn khó khăn, mẹ phải dành dụm mới mua được, nên Lan phải hiểu và thông cảm cho mẹ.

Nếu là Lan, khi đề nghị mẹ mua xe mới nhưng mẹ chưa mua được, em hiểu thêm về hoàn cảnh gia đình mình, thương yêu mẹ hơn và trả lời mẹ: "Mẹ ơi, con sẽ đi bộ để đi học cũng được, mẹ ạ!"

4. Dẫn dò:

- Học thuộc NDBH

- làm bài tập: đ,e,g sgk/31

đ) Bố mẹ Quân vì sợ con mình bị ảnh hưởng những thói hư tật xấu ngoài xã hội nên không cho Quân giao tiếp với ai. Sinh nhật bạn ở lớp, bố mẹ cũng không cho Quân đi dự. Quân rất buồn và giận cha mẹ. Nếu em là Quân, em sẽ làm gì ?

Trả lời:

Nếu em là Quân, em sẽ phát biểu những suy nghĩ và nêu lên ý kiến của mình với cha mẹ: Không phải tất cả các bạn con đều xấu, ba mẹ hãy cho phép con được tham gia các hoạt động với các bạn, được vui chơi với các bạn thì con mới có điều kiện để phát triển mình.

e) Em hãy dự kiến cách ứng xử của mình trong những trường hợp sau đây:

- Em thấy một người lớn đánh đập một bạn nhỏ.
- Em thấy bạn của em lười học, trốn học đi chơi.
- Em thấy một số bạn nơi em ở chưa biết chữ

Trả lời:

- Em sẽ can ngăn, nếu không được em sẽ báo với chính quyền địa phương hoặc nhờ cơ quan pháp luật can thiệp.
- Em sẽ góp ý, gần gũi giúp đỡ bạn và nhờ thầy cô giáo khuyên nhủ giúp đỡ để bạn không trốn học nữa.
- Em sẽ động viên các bạn đến trường. Nếu các bạn không có điều kiện em sẽ tìm cách giúp các bạn đến các lớp học tình thương, em sẽ dành thời gian giúp bạn cùng học.

g) Em hãy tự nhận xét xem bản thân đã thực hiện tốt bốn phận của mình đối với cha mẹ và thầy giáo, cô giáo chưa. Những điều gì em đã thực hiện tốt và còn những điều gì chưa tốt ? Hãy tự đặt kế hoạch rèn luyện nhằm khắc phục những điều chưa tốt đó.

Trả lời:

Ví dụ: Em tự thấy rằng đã thực hiện tốt bốn phận của em đối với cha mẹ, thầy giáo, cô giáo. Tuy nhiên, đôi lúc em thấy mình có chút lười biếng, chưa giúp được nhiều việc nhà cho ba mẹ. Hoặc đôi lúc còn quên làm bài tập hoặc nói chuyện trong lớp khiến thầy cô buồn.

- Xem trước bài 14 “ **Thực hiện trật tự an toàn giao thông.**”

- Hết-